

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ
ĮSTATYMO NR. I-1367 2, 10, 11, 15¹, 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO
PAPILDYMO 46¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS
SISTEMOS ĮSTATYMO NR. I-552 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 12¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTŲ (toliau kartu – Projektai)
(TAP-21-1738 – 1740; TAIS NR.: 21-30414(2))**

2021-12-07 Nr. NV-3170

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siekiant teisės akto sistemiškumo Projekto 1 straipsniu keičiamo Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo (toliau – SPIĮ) 2 straipsnio 14 dalyje formuluojant „*Stacionarinės aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugos*“ sąvokos apibrėžtį siūlome ją tikslinti atsisakant perteklinių žodžių „*stacionarinės asmens sveikatos priežiūros*“, taip pat siūlytina apsvarstyti, ar formuluotė „*dėl ūmios ligos*“ neturėtų būti keičiama Sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme ir Sveikatos sistemos įstatyme vartojama formuluotė „*dėl ūmios klinikinės būklės*“.

2. Projektų aiškinamajame rašte siūlome pagrįsti, kodėl Projekto 3 straipsniu keičiamo SPIĮ 11 straipsnio 1 dalyje, kurioje nustatyta, kad *LNSS įstaigų, teikiančių stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas, atitinkamo laikotarpio, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 metai, išdėstymo reikalavimus ir išdėstymą nustato Vyriausybė*, pasirinktas būtent toks laikotarpis, su kuo jis sietinas. Siūlome pakartotinai įvertinti, ar toks terminas pakankamas užtikrinti minėtų *LNSS įstaigų* bei jų pacientų teisėtus lūkesčius, teisinį tikrumą bei saugumą, kadangi lieka neaišku, kaip keistųsi minėtų *LNSS įstaigų padėtis, kokie išdėstymo reikalavimai ir kokiais kriterijais grindžiami jie būtų taikomi praėjus minėtam laikotarpiui*. Atsižvelgiant į tai siūlytina nurodytais aspektais papildyti Projektų aiškinamąjį raštą. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad neatsiejami teisinės valstybės principo elementai yra teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas. Konstituciniai teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo, teisinio saugumo principai suponuoja valstybės pareigą užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti asmenų teises, gerbti teisėtus interesus ir teisėtus lūkesčius (Konstitucinio Teismo 2001 m. liepos 12 d., 2002 m. lapkričio 5 d., 2003 m. kovo 4 d., 2003 m. kovo 17 d., 2008 m. gruodžio 24 d. nutarimai, 2010 m. balandžio 20 d. sprendimas).

3. Projekto 3 straipsniu keičiamo SPIĮ 11 straipsnio 1 dalies 2 punkte formuluotė „*stacionarinių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų daugiaprofiliskumu*“ siūlome keisti „*daugiaprofiliniu stacionarinių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimu*“.

4. Atsižvelgiant į tai, kad Sveikatos sistemos įstatymo 2 straipsnio 26 dalis numato sąvoką „*skubioji medicinos pagalba*“, Projekto 3 straipsniu keičiamo SPIĮ 11 straipsnio 1 dalies 4 punkte formuluotė „*skubiosios medicinos pagalbos*“ siūlome keisti „*skubiosios medicinos pagalbos*“.

5. Siekiant teisėkūros sistemiškumo bei atsižvelgiant į tai, kad Projekto 3 straipsniu

keičiamo SPIĮ 11 straipsnio pavadinimas numato, kad jame nustatomi išdėstymo bei teikiamų paslaugų nustatymo reikalavimai *visoms, ne tik* LNSS stacionariųjų aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros, LNNS įstaigoms, siūlome apsvarstyti galimybę keisti straipsnio struktūrinį išdėstymą pradžioje nurodant bendruosius, taikomus visoms LNSS įstaigoms taikomus išdėstymo reikalavimus, o vėliau specialiuosius, taikomus tik LNSS stacionariųjų aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros įstaigoms. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad minėto straipsnio 3 dalis suponuoja neaiškumą, ar kitoms LNSS įstaigoms bus nustatomi išdėstymo reikalavimai, kas sąlygos šių reikalavimų nustatymą, taip pat lieka neaišku, kokius pagal šį straipsnį nustatomus įstaigų išdėstymo reikalavimus privalės užtikrinti LNSS įstaigų savininko (dalininkų) teisės ir pareigos įgyvendinančios institucijos ir įstaigos.

6. Atsižvelgiant į Vyriausybės įstatymo 26 straipsnio 3 dalies 5 punktą bei įvertinus tai, kad Minimalius privalomai teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašus, atsižvelgiant į LNNS įstaigų priskyrimą Sveikatos sistemos įstatymo 12 straipsnio 1–3 dalyse nustatytiems lygiams ir (ar) lygmenims ir (ar) LNNS įstaigos priskyrimą šio įstatymo 39 straipsnyje nurodytai nomenklatūrai savo įsakymais tvirtins sveikatos apsaugos ministras, siūlytina apsvarstyti, kad Projekto 3 straipsniu keičiamo SPIĮ 11 straipsnio 6 dalyje kaip teisėkūros subjektą nurodyti sveikatos apsaugos ministrą, o ne ministeriją.

Įvertinus tai, kad Sveikatos sistemos įstatymo 12 straipsnis nustato *LNSS veiklos organizavimo ir sveikatos priežiūros paslaugų lygius bei LNSS priklausančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų lygmenis*, atitinkamai siūlytina tikslinti Projekto 3 straipsniu keičiamo SPIĮ 11 straipsnio 6 dalį.

7. Manytina, kad Projekto 5 straipsniu keičiamo SPIĮ 39 straipsnio 3 dalyje vartojama formuluotė „*valstybinė aukštoji mokykla (universitetas)*“ yra ydinga ir klaidinanti, nes skliausteliuose vartojamas žodis „*universitetas*“ suponuoja ne reguliacinę, o tiesiog paaiškinamąją sąvokos „*valstybinė aukštoji mokykla*“ reikšmę. Atsižvelgiant į tai, kad valstybinės aukštosios mokyklos yra dviejų tipų: universitetai ir kolegijos, bei į tai, kad universiteto ligoninės dalininku galės būti ne bet kokia aukštoji mokykla, o būtent tik universitetas, šioje dalyje vietoj formuluotės „*valstybinė aukštoji mokykla (universitetas)*“ siūlytina vartoti žodžius „*universitetas*“.

Taip pat atsižvelgiant į tai, kad SPIĮ 39 straipsnio 1 dalyje numatoma LNSS savivaldybių asmens sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų nomenklatūra ir 2 dalyje Valstybės asmens sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų nomenklatūra, kurių subjektais yra ir ligoninės, siūlytina tikslinti keičiamo SPIĮ 39 straipsnio 3 dalies formuluotę „*priskiriamos ligoninės nomenklatūrai*“, kadangi teisės aktai nenumato ligoninės nomenklatūros, o pati ligoninė yra nomenklatūros subjektas.

8. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Projekto 5 straipsniu keičiamo SPIĮ 39 straipsnio 5, 6 dalyse bei Projekto 6 straipsniu keičiamo SPIĮ 46¹ straipsnio 1 dalyje vartojamos skirtingos formuluotės „*sveikatos centro paslaugų sąraše nurodytų atitinkamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sveikatos apsaugos ministro patvirtintus teikimo reikalavimus*“, „*sveikatos centro paslaugų sąrašo tokioms paslaugoms teikti sveikatos apsaugos ministro patvirtintus reikalavimus*“, „*sveikatos apsaugos ministro tvirtinamuose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimuose*“, jei tai yra tie patys sveikatos apsaugos ministro tvirtinami asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimai, siūlytina tikslinti minėtas formuluotes.

9. Projekto 6 straipsniu keičiamo SPIĮ 46¹ straipsnio 1 dalyje nustatomas teisinis reguliavimas susijęs su sveikatos priežiūros įstaigų bendradarbiavimo sutartimis, svarstytina, ar bendradarbiavimo sutarties turinio nuostata (sąvoka) ir apibrėžtis, neturėtų būti įtvirtinta pačiame Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 2 straipsnyje, įtvirtinančiame pagrindines įstatymo sąvokas.

Taip pat šiame straipsnyje siūlytina atsisakyti įvedamo bendradarbiavimo sutarties trumpinio, kadangi bendradarbiavimo sutartis pirmą kartą yra minima ankstesniame Projekto 5 straipsniu keičiamo SPIĮ 39 straipsnyje.

10. Projekto 6 straipsniu keičiamo SPIĮ 46¹ straipsnio 3 dalyje formuluotė „*Bendradarbiavimo sutarčių sudarymo tvarką ir pavyzdines formas nustato sveikatos apsaugos ministras*“ siūlome keisti „*Bendradarbiavimo sutarčių sudarymo tvarką nustato ir pavyzdines formas tvirtina sveikatos apsaugos ministras*“.

11. Projekto 2 straipsniu keičiamo Sveikatos sistemos įstatymo (toliau – SSI) 12¹ straipsnio 1 dalyje įvestame trumpinyje po žodžio „*atitinkamos*“ siūlome įrašyti „*asmens*“ ir nuosekliai vartoti visame straipsnyje.

12. Įvertinus Projekto 2 straipsniu keičiamo SSI 12¹ straipsnio 2 dalį lieka neaišku, kurios LNSS stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos turimos omenyje, ar tai Sveikatos sistemos įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje LNSS priklausančios stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos, ar keičiamo SPIĮ 11 straipsnio 1 dalyje minimos LNSS įstaigos, teikiančios stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas, todėl siūlome tikslinti.

13. Įvertinus tai, kad dalininkų gali būti ne vienas, siūlome tikslinti Projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 12¹ straipsnio 4 dalį, joje žodį „*dalininko*“ keičiant „*dalininkų*“.

14. Atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 112 punkto nuostatą, *jei teisės akto, institucijos ir pan. pavadinimas, prasidedantis žodžiais „Lietuvos Respublikos“, minimas ne kartą, pirmą kartą parašius visą pavadinimą, toliau jis gali būti rašomas be žodžių „Lietuvos Respublikos“, papildomai neįvedant trumpinio*, Projekto 2 straipsniu keičiamo SSI 12¹ straipsnio 5 dalyje Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pavadinimas rašytinas su žodžiais „*Lietuvos Respublikos*“, kadangi šiame straipsnyje jis minimas pirmą kartą.

15. Atsižvelgiant į tai, kad teikiamais Projektais numatomi esminiai pokyčiai sveikatos apsaugos sistemoje, iš esmės keičiama sveikatos priežiūros sistema, jos subjektams keliami reikalavimai, vykdomos funkcijos ir pan. Siūlome apsvarstyti galimybę Projektuose numatyti vėlesnę jų įsigaliojimo datą – iki Lietuvos Respublikos Seimo rudens sesijos pabaigos (iki š. m. gruodžio 23 d.) Projektų nebus įmanoma priimti nepažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamente ir Lietuvos Respublikos Seimo Statute numatytos tvarkos ir terminų, taip pat įvertinus tai, kad Seimo pavasario sesija prasideda kovo 10 d., abejotina ar bus spėta priimti Projektus iki juose numatytos įsigaliojimo datos. Be to, priėmus įstatymų projektus, reikės priimti ar keisti jų įgyvendinamuosius teisės aktus, tad, net jei įstatymų projektai būtų priimti iki juose nurodytos datos, dėl minėtos priežasties kyla abejonių, ar būtų jie laiku įgyvendinti ir taip nebūtų pažeistas teisėkūros sistemiškumo principas.

16. Atsižvelgdami į tai, kad buvo atliktas antikorupcinis vertinimas Projektų aiškinamojo rašto 6 punktas turėtų būti papildytas šio vertinimo rezultatais.

Teisės grupės patarėja

Elena Ražanskienė

